

ACADEMIA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI SILVICE

„Gheorghe Ionescu-Șișești”

Punct de vedere cu privire la setul de măsuri care privește sistemul agro-alimentar al României în condițiile declarării stării de necesitate

Indiscutabil, starea de necesitate este rezultat al unui moment când o anumită situație poate avea consecințe grave asupra oamenilor și cetățenilor, dacă nu se iau măsurile care se impun.

Starea de necesitate impune măsuri excepționale într-un anumit domeniu sau în mai multe domenii conexe.

În cazul de față, stare de necesitate a fost declarată pe teritoriul României ca un răspuns la pandemia de Coronavirus. Pentru a putea contracara această pandemie, starea de necesitate impune măsuri care pot avea efecte negative dacă nu sunt conexe cu altele, cu influență decisivă asupra reușitei măsurilor luate de către decidenții politici și administrativi.

Este de la sine înțeles, că în primul rând, trebuie elaborate și promovate elementele care să reglementeze bazele stării de necesitate în domeniul pentru care aceasta a fost promovată. În cazul de față, sănătatea umană, care are în vedere:

- asigurarea infrastructurii și dotărilor tehnice pentru determinarea prezenței sau absenței agentului patogen;
- amenajarea, organizarea și dotarea tehnică a centrelor de tratament a persoanelor afectate;
- dotarea unităților spitalicești cu infrastructura – aparatura și echipamentele necesare, inclusiv cele pentru protecția personalului sanitar;
- asigurarea setului de medicamente specifice regimului de tratament pentru cei detectați ca fiind infectați cu Coronavirus;

- asigurarea resursei umane de specialitate medicală și protecția acesteia;
- asigurarea materialelor pentru dezinfecție

Cele de mai sus sunt doar câteva din problemele de maximă atenție în acțiunile de prevenire a extinderii pandemiei de Coronavirus. Mai sunt și alte probleme importante de rezolvat în acest domeniu, care sunt de datoria altor instituții ale statului.

În calitatea mea de președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, mă văd obligat să amintesc tuturor decidenților din conducerea statului român că s-au scăpat din vedere câteva probleme FUNDAMENTALE PENTRU CA, COMPLEXUL DE MĂSURI ANTIPANDEMIE SĂ FUNCȚIONEZE EFICIENT.

Cea mai mare scăpare de atenție este SITUAȚIA SISTEMULUI DE ASIGURARE RITMICĂ A TUTUROR CETĂȚENILOR ROMÂNIEI CU ALIMENTE. ȘI CU ECHIPAMENTELE DE PROTECȚIE MĂCAR LA NIVEL MINIMAL.

Indiferent ce s-ar spune, indiferent ce măsuri s-ar lua, dacă aprovizionarea cu alimente nu este garantată, toate celelalte măsuri sunt caduce. Există o zicere: de medicamente poți avea nevoie o dată în viață, de alimente este nevoie de trei ori pe zi. Acest adevăr nu poate fi contestat.

Iată de ce în toată pleiada de măsuri luate și aduse în prima linie, două domenii de importanță capitală sunt lăsate în plan secundar: AGRICULTURA ȘI ALIMENTAȚIA, domenii fundamentale pentru asigurarea macro și micro-echilibrelor socio-economice în orice situație.

Se impun în procedură de urgență următoarele:

1. Evaluarea rapidă și precisă a stocurilor de produse cu utilizare alimentară din rezervele de stat. Mă refer aici la câteva produse de maximă importanță pentru securitatea alimentară a populației.

A. În principal:

- grâu – panificabil;

- porumb – alimentară și furajer;
- orz furajer; - ouă;
- orez; - lapte praf;
- cartofi; - produse lactate;
- zahăr;
- ulei rafinat;
- ulei brut;
- altele.

B. Materii prime agricole cu utilizare alimentară directă sau indirectă, precum:

- Floarea soarelui;
- Rapiță pentru ulei;
- Legume și fructe;
- Produse lactate și lapte praf;
- Carne congelată;
- Produse de carmangerie;
- Altele.

C. Situația „stocurilor” de carne în efectivele de animale „în viu” din fermele de creștere ale acestora, indiferent de mărimea lor. De evaluat cu precizie maximă cantitățile potențiale de carne din speciile crescute în țară:

- suine;
- taurine;
- avicultură;
- ovine și caprine;
- alte specii.

Referitor la sistemul de asigurare a populației cu bunuri absolut necesare consumului alimentar zilnic, trebuie clarificate proveniența surselor de alimente:

- producția internă – cât ?
- din import – cât și de unde ?

Obligatoriu trebuie să se facă o analiză severă a situației pentru ca populația României, indiferent de clasa socială în care se află, să fie la curent cu gradul de aprovizionare cu bunuri de consum. Este nevoie de o acțiune rapidă de evaluare a situației surselor alimentare chiar dacă, pe moment, ele sunt asigurate. Se impune acest lucru datorită faptului că:

1. Nu avem o situație clară a ceea ce s-a produs în România, în agricultura și industria alimentară în ultimii ani. Cât din producția agro-alimentară realizată în țară mai este la dispoziția consumului autohton și dacă ceea ce avem la dispoziție face față cerințelor de consum ale populației și **pentru ce interval de timp** ?

2. Dependența puternică a României (în ce privește asigurarea cu alimente pentru concetățenii noștri) de import (a se vedea nivelul deficitului Balanței comerciale a României cu produse agro-alimentare).

Ori, posibilitățile de importuri pot fi grav afectate de:

- închiderea frontierelor României. Crearea culoarelor verzi de transport nu este o garanție a unor fluxuri de produse alimentare la nivel de necesitate. Și mai ales pe termen lung
- situația producției și a stocurilor de alimente în țările de unde România face importuri. Aici pot interveni măsuri restrictive și din partea statelor respective, în privința comerțului cu produse agro-alimentare. Depinde de modul cum va evolua pandemia de Coronavirus.

Referitor la situația în care ne găsim astăzi, trebuie să avem în vedere riscurile uriașe la care este expusă România: datorită dependenței semnificative de sursele de produse alimentare din import. Este o greșeală uriașă făcută de România în domeniul producției agro-alimentare în ce privește neasigurarea necesarului de produse agro-alimentare din producția internă.

Se impune

- Analiza fondului de produse agro-alimentare din SUPERMARKETURI, în perspectiva închiderii frontierelor și blocării importurilor de produse agro-alimentare, dacă această măsură se va lua .

Se știe că cea mai mare parte a fondului de marfă care se valorifică în rețelele marilor magazine, provine din import, în special din țările de origine ale acelor rețele de magazine. Până acum, nici un lanț de mari magazine nu a prezentat o situație de siguranță în acest sens.

- Se impune a se urmări cu mare atenție evoluția prețurilor la principalele produse agro-alimentare. Dacă se constată anomalii în evoluția acestora, este obligatoriu de luat măsuri severe de plafonare a prețurilor cu amănuntul la toate bunurile de consum alimentar, mai ales a celor de strictă necesitate.

- De eliminat orice restricție în domeniul producției agro-alimentare indiferent de tipul de exploatație agricolă sau agro-alimentară în care se realizează aceasta, cu respectarea condițiilor de calitate și a măsurilor de biosecuritate.

- De eliminat cauzele care au contribuit și contribuie la extinderea peștei porcine africane, în primul rând reducerea numărului de mistreți. Trebuie reluată creșterea porcilor în gospodăriile populației, cu respectarea normelor sanitar-veterinare. A fost și este o mare greșeală blocarea creșterii suinelor în aceste gospodării.

- Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Securitate Alimentară să-și revadă măsurile luate până acum. Este nevoie să elaboreze norme care să ducă la reluarea producției animaliere în fermele mici și mijlocii. Trebuie avut în vedere că, fermele familiale sunt și trebuie să fie o verigă importantă în producția de alimente și în susținerea durabilă a Securității Alimentare în România. Este dovedit că astfel de exploatații agricole pot contribui sustenabil la securitatea alimentară cu o cotă importantă de produse de foarte bună calitate.

- Crearea unui sistem de facilități fiscale care să stimuleze producția agro-alimentară în țară în sectoare precum:

- producția vegetală;
- producția animalieră;
- sectorul de prelucrare și transformare a produselor agricole în produse alimentare semifinite și finite.

Trebuie avut în vedere, că siguranța alimentară a unei țări, indiferent de momentul în care se găsește aceasta, nu poate fi asigurată la nivel de necesitate și nu poate reveni la normal decât prin producerea întregului necesar de produse agro-alimentare în producția internă. Momentul actual trebuie să fie și unul care să deschidă noi viziuni asupra agriculturii și producției naționale de produse agro-alimentare.

- Se impune, ca în procedură de urgență, **să se facă evaluarea rapidă a stocurilor de carne în viu la principalele specii de animale.** (Acțiunea este extrem de importantă atât pentru momentul actual cât mai ales pentru perspectivă).

Funcție de rezultat, se va stabili strategia de urmat în:

- sectorul suin, creșterea porcilor și asigurarea necesarului de carne de porc din producția internă;
 - avicultura (specii de carne și ouă), de produse la nivel necesar și peste;
 - ovine și caprine;
 - altele.
- Evaluarea cu precizie a stocurilor, dar mai ales a surselor din care se susțin **stocurile de siguranță**, ca interval de timp.
 - De avut în vedere și situația la produsele semifinite, precum:
 - morărit-panificație: capacități de producție, stocuri și materii prime;
 - industria uleiurilor: ulei alimentar, grăsimi alimentare și materii prime;
 - derivate.
 - Evaluarea rapidă a resurselor de pescuit și acvacultură:
 - situația cantitativă și calitativă existentă în stocuri de pește, produse de acvacultură, altele;
 - sursa de proveniență;
 - a. producția internă și sustenabilitatea acesteia;
 - b. cantitățile provenite din import (cât de sigure sunt sursele din import pentru a susține necesarul de consum de pește și produse de acvacultură în România ?).

- riscurile care privesc importul de pește, produsele piscicole și de acvacultură;
- măsuri urgente de stimulare a producției interne de produse piscicole și de acvacultură printr-un program de dezvoltare a acestui domeniu, pentru care există resurse.

- Evaluarea rapidă a situației capacităților de prelucrare și producția internă de produse agro-alimentare, care să satisfacă în totalitate necesarul populației.

Se impun urgent atribuții urgente și ferme pentru:

- Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, care trebuie să preia întreaga răspundere pentru producția în țară de bunuri alimentare.

Luarea urgentă în subordinea MADR a ANSVSA (nu este suficientă coordonarea) pentru a-i mări eficiența în domeniul securității sanitar-veterinare și a securității alimentare. În statutul actual, ANSVSA nu poate gestiona securitatea alimentară a României. A se vedea modul cum a fost și este gestionată pesta porcină africană, așa cum, cu ani în urmă, s-a gestionat extrem de ineficient gripa aviară.

În cazul pestei porcine africane (PPA), dar și în alte domenii de tip sanitar-veterinar, ANSVSA, ca structură, poartă o mare responsabilitate pentru nereușite (vorbesc aici ca structură, nu ca profesie). Este nevoie de o refacere a întregului ansamblu de măsuri strategice sanitar-veterinare care să stimuleze creșterea producției animaliere în România. La nivelul de astăzi, zootehnia românească nu poate oferi elemente de siguranță alimentară.

- Care sunt sursele de aprovizionare ale rețelelor de magazine (supermarketuri) cu produse agro-alimentare ? Cât de sustenabile sunt sursele de aprovizionare ritmică cu produse agro-alimentare a rețelelor de supermagazine ? De unde provin majoritatea sortimentelor de produse agro-alimentare puse la dispoziția consumatorilor români ? Cât din produsele comerciale puse la dispoziția consumatorilor români de către rețelele de magazine provin din:

- import – de unde ?

- producția internă. Această sursă trebuie cunoscută cu precizie și consolidată prin măsuri de susținere eficiente.

• Care sunt categoriile de produse agro-alimentare riscante sub aspect cantitativ, într-o perspectivă imediată ?

• Măsuri pentru transparentizarea obligatorie a activității și potențialului productiv al fermelor care activează în domeniul agro-alimentar, indiferent de STATUTUL PROPRIETĂȚII LOR, INDIFERENT DE PROVENIENȚA PROPRIETARILOR. TOȚI TREBUIE SĂ RĂSPUNDĂ REGULILOR ȘI NECESITĂȚILOR STABILITE ÎN DOMENIU, REGLEMENTATE DE CĂTRE AUTORITATEA STATULUI ROMÂN.

- Funcție de nivelul stocurilor de produse agro-alimentare, se poate merge până la sistarea exporturilor unor produse.

De văzut statutul celor care dețin capacitățile de export în portul Constanța. Care este nivelul de control al statului român în această zonă ? Dar al marilor producători de produse agro-alimentare autohtoni ? Cât dețin ei din capacitățile de export produse agro-alimentare în Portul Constanța ?

• Analiză și decizie fermă privind exportul de:

- produse agricole și agro-alimentare Ce se poate exporta și ce trebuie restricționat la export din producția internă, precum:

- carne;
- produse din carne;
- lapte și produse lactate;
- legume și fructe;
- ulei brut și ulei rafinat;
- furaje, nutrețuri;
- altele

Materii prime agricole, precum:

- cereale panificabile;
- porumb;
- floarea soarelui semințe;

- rapiță semințe;
- altele.

• De analizat dacă nu se impune și suspendarea exportului de animale vii. Se poate impune o decizie funcție de nivelul stocurilor de siguranță ce trebuie asigurate în funcție de evoluția situației în țară și din afara țării.

• Se impune reactivarea cu responsabilități sporite a Institutului Național de Statistică.

Trebuie să se prezinte urgent situația cantitativă și calitativă din:

- agricultură;
- industria alimentară;
- capacități de producție în funcțiune.

Ce trebuie făcut pentru maximalizarea produselor agro-alimentare ?

FOARTE, FOARTE IMPORTANT ! Trebuie luate toate măsurile posibile pentru a ține în funcțiune unitățile de producție agro-alimentară. La aceste unități de producție nu trebuie redusă activitatea și cu atât mai mult să fie suspendată sau oprită.

• Problema sistemului de comerț cu produse agro-alimentare:

- sistemul de comerț din supermarketuri, de analizat. Este bun, este rău? Este riscant pentru cetățeni / clienți în momente precum este cel prin care trece România acum, în număr mare, fără o protecție sigură împotriva infestării cu agenți patogeni ?

Se pretează tipul de magazin cu spațiul mare în care se adună mulți oameni care sunt supuși infectării cu agenți patogeni, precum Coronavirusul, ca mod de comercializare a produselor agro-alimentare pe care omul este obligat să le cumpere zilnic, fiind silit să se expună riscurilor ?

Nu cumva trebuie să revenim la un sistem de comerț cu magazine mai mici, de oportunitate, care sunt mai aproape de consumator și cu aglomerații mai mici ?

Și în acest caz va trebui să medităm pentru ceea ce trebuie să facem în viitor.

- În condițiile în care se iau măsuri de blocare a exporturilor unor produse de strictă necesitate, aceasta trebuie să se facă indiferent cine este producătorul:

- antreprenori autohtoni;
- antreprenori străini cu sediul și producția pe teritoriul României.

Trebuie ținut seama și de faptul, că:

- Sistarea exportului de produse agricole și agro-alimentare are și efecte negative, în timp. Se pot întrerupe legăturile comerciale cu partenerii tradiționali, locul nostru în lumea comercială fiind luat de alți producători, ceea ce nu ar fi bine pentru economia României. Trebuie ca soluția aleasă să fie tratată cu multă atenție și responsabilitate.

- Atitudinea față de marile companii străine care activează în producția agricolă și agro-alimentară din România. Nu este o problemă oarecare și nu este simplu de rezolvat. Trebuie luate toate măsurile care se impun pentru ca sistemul să funcționeze într-un tot unitar și să răspundă total la deciziile luate de autoritățile române în momente precum cel pe care-l trece România acum.

- Blocarea liberalizării pieții funciare până la clarificarea crizei.

Sigur, este nevoie de o analiză de fond a acestei probleme, care a fost prost gândită încă din anul 1993, în raport cu interesul nostru național. Problema trebuie indisolubil legată de securitatea alimentară a țării.

- Măsuri de stimulare a producției agricole în anul 2020, un an deosebit de greu și important din punct de vedere agricol, ca urmare a unor condiții climatice profund defavorabile agriculturii: deficit major de umiditate în sol, secetă pedologică, temperaturi anormale, acum, la început de primăvară, oscilații mari de temperatură, cu consecințe negative asupra producțiilor unor specii pomicole, dar și asupra unor specii din culturile de câmp. Activitatea în agricultura și producția agro-alimentară trebuie să fie susținută pentru ca aceasta să se desfășoare în parametri normali

Extrem de important de avut în vedere Programul Național Agro-alimentar al României, care trebuie urgent elaborat, cu obiective pe termen mediu și lung. Acest program trebuie să fie gestionat în totalitatea lui de către Primul Ministru și Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Măsuri de luat

- Scutirea de impozite și taxe a producției agricole și a veniturilor provenite din activități de producție agricolă și agro-alimentară, dacă valorificarea acestora s-a făcut în țară.

- Asigurarea subvențiilor și a surselor financiare la timp, pentru a se putea susține activitățile de producție agricolă și alimentară în toate domeniile.

- Măsuri de stimulare a valorificării produselor agro-alimentare în magazine de proximitate. Deschiderea unor astfel de unități de valorificare a producției agro-alimentare românești.

- Susținerea, pe cât posibil, a lanțului alimentar, fără marii intermediari, indiferent cine sunt aceștia.

- Măsuri urgente și dure de blocare a speculei cu produse agro-alimentare și amplificarea măsurilor de monitorizare exigentă a domeniului.

- Măsuri de reducere și chiar de stopare a risipei de produse agro-alimentare;

- Asigurarea condițiilor optime pentru o valorificare corespunzătoare a producției agro-alimentare în totalitatea ei: consum, prelucrare, conservare.

- Creșterea cantitativă a rezervelor de stat. La unele produse, până la nivelul asigurării consumului intern pe durata unui an.

- Dezvoltarea rețelei de depozitare și păstrare pentru principalele grupe de produse agricole (cereale, plante tehnice, leguminoase, cartofi, legume și fructe, produse finite etc.).

- Elaborarea unui plan strategic pentru creșterea producției agricole în toate domeniile, a celui agro-alimentar cu prioritate. ROMÂNIA TREBUIE SĂ AJUNGĂ SĂ-ȘI PRODUCĂ ÎN ORICE CONDIȚII ÎNTREGUL NECESAR DE PRODUSE AGRO-ALIMENTARE. NU ESTE PERMIS CA ROMÂNIA SĂ FIE DEPENDENTĂ ÎN FOARTE MARE MĂSURĂ DE PRODUSE ALIMENTARE DE STRICTĂ NECESITATE ADUSE DIN IMPORT

TREBUIE ELIMINATE CU PRIORITATE RISCURILE CA ROMÂNIA SĂ FIE PUSĂ ÎN PERICOL SUB ASPECTUL SECURITĂȚII AGRO-ALIMENTARE, AȘA CUM NE GĂSIM ÎN SITUAȚIA DE ACUM.

ATENȚIE ! Securitatea alimentară, asigurarea hranei în orice condiții ne-am găsi ca țară, este cel puțin la fel de importantă precum măsurile luate în sistemul de sănătate sau de siguranță individuală sau colectivă. Fără garanția asigurării cu produse alimentare în mod durabil și sigur se pun în pericol toate celelalte măsuri, oricare ar fi ele.

Este surprinzător faptul, că în setul de măsuri luate ca urmare a momentului de criză majoră în care ne găsim, agricultura, industria alimentară, sistemul de producție și asigurarea necesarului de alimente nu se găsesc printre măsurile de primă importanță (excepție libertatea de deplasare spre activitățile agricole). Se reglementează doar modul de a se aborda magazinele și piețele în care se comercializează produse agro-alimentare, nu și activitatea celor care produc și trebuie să producă bunuri agro-alimentare (declanșarea și susținerea completă a campaniei agricole de primăvară și de susținere a culturilor realizate în toamnă; absolută nevoie de măsuri vizibile și palpabile).

- Cercetarea științifică, chiar dacă nu pare, prezintă importanță și pentru momentele prin care trecem. În domeniu se impune:

- producerea de sămânță și material săditor în țară (sunt produse de importanță strategică). Agricultura României nu trebuie să fie dependentă de importul de material biologic vegetal și animal din afara țării. Situația din prezent nu poate continua ca până acum. Actuala situație în domeniu, generează riscuri crescute pentru întregul sistem de agricultură și producția agro-alimentară din România.

- Perfecționarea și dezvoltarea tehnologiilor de cultivare a plantelor și de creștere a animalelor în toată diversitatea de sisteme agricole pe care le avem.

- Stimularea dezvoltării de unități care să prelucreze producția agricolă primară la nivel zonal:

- abatoare de capacitate mică;
- puncte de sacrificare
- fabrici de prelucrare a laptelui și realizare a produselor lactate;
- carmangerii; de mică capacitate;

- conserve;
- alte produse cu utilizare alimentară.
- O mare parte dintre acestea se pot realiza în sistem integrat, care trebuie stimulat, indiferent de mărimea exploatației și tipul ei..
- Constituirea de sisteme de prelucrare a produselor alimentare în zonele sau în apropierea zonelor de producere a materiilor prime vegetale, animale sau din alte surse.
- Crearea cadrului de dezvoltare (stimularea) unor unități de producție agro-alimentare, integrate indiferent de mărimea lor (reglementări sanitar-veterinare clare. De ce sunt blocate abatoarele mici, punctele de sacrificare, unitățile de prelucrare a laptelui și producere de derivate din lapte atât de necesare în sistemul de securitate alimentară de la nivel național ?). Reducerea birocrăției în acest domeniu (astăzi, birocrăția în domeniu este un cadru de blocare a unui sistem întreg, cu consecințe negative asupra producției de produse alimentare din producția internă).
- Sprijin pentru unitățile de cercetare științifică și de învățământ în domeniul agro-alimentar pentru a-și dezvolta capacitatea de cercetare științifică în domenii de vârf, pentru a se da răspunsuri clare la problemele complexe cu care se confruntă domeniul - sistemul agro-alimentar sub multe alte aspecte (a se vedea standardele naționale și internaționale de calitate).

De sprijinit unitățile de cercetare și învățământ agronomic pentru a-și dezvolta capacități de prelucrare și transformare a materiilor prime agricole din producție proprie în produse agro-alimentare de înaltă calitate și noutate. Trebuie avut în vedere, că unitățile de cercetare și învățământ agricol trebuie să devină locuri de pregătire profesională continuă și modele pentru producători de bunuri agro-alimentare.

- Dezvoltarea în Planul Național Strategic pentru perioada 2021 -2027 a unor măsuri speciale pentru sprijinirea unităților de cercetare științifică agricolă și de învățământ agricol, inclusiv liceele și sediile profesionale, pentru a putea beneficia de fonduri europene necesare unei dotări tehnice care să le permită atingerea obiectivelor pentru care ele au fost înființate.

- Dezvoltarea în Planul Național Strategic a unor măsuri de stimulare și susținere eficientă a producției agro-alimentare în fermele mici, mijlocii (ferme familiale) cu un anumit grad de integrare, care este mai important din punct de vedere economic decât cel de asociere.

- Planul Național Strategic pentru perioada 2021-2027 este OBLIGATORIU să fie elaborat în România și să fie gestionat în totalitatea lui de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. În Planul Național Strategic 2021 – 2027 trebuie să se regăsească realitățile României.

- Dezvoltarea sistemului de piețe locale și regionale, o cale de creștere a valorificării produselor agro-alimentare.

- Dezvoltarea și modernizarea sistemelor de preluare, depozitare, păstrare, prelucrare a producției agricole, indiferent de mărimea exploatațiilor agricole sau alimentelor de producție agro-alimentară.

- Continuarea lucrărilor de reabilitare și dezvoltare a sistemelor de irigații, care constituie unul din factorii care garantează durabilitatea și stabilitatea producției agro-alimentare a României. (Atenție aici la sursele de apă pentru a susține sistemele de irigații în cadru de rentabilitate).

- Se impune individualizarea unei suprafețe de teren (Lunca Dunării, Terasa I a Dunării, Insula Mare a Brăilei, porțiuni din Câmpia de Vest, Câmpia și Podișul Transilvaniei, suprafețe din Sudul și Nord-Estul Moldovei) care să însumeze cca. 2,0 - 3,0 mil. ha și care să se constituie ca bază de siguranță pentru producția agricolă esențială și sigură pentru securitatea alimentară a României. **Pe aceste suprafețe nu se amplasează nici un alt tip de investiții, exceptând cele legate de producția agricolă si agro-alimentară (fără gaze de șist, fără alte activități care afectează calitatea solului).**

Se impune o analiză severă a stadiului de îndeplinire – realizare a PNDR 2014 -2020. Măsurile care privesc sectoarele importante (printre care reconversia în viticultură, altele) trebuie implementate în totalitatea lor.

Prof. univ. dr. ing. dr. h. c. Valeriu TABĂRĂ

PREȘEDINTE

al

Academiei de Științe Agricole și Silvice

„Gheorghe Ionescu-Șișești”